

Adam Hołub

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie

ORCID: 0000-0002-8865-6543

Antyelityzm radykalizmu?

Polski radykalizm wobec własnej i globalnej elity politycznej

The anti-elitism of radicalism?

Polish radicalism towards its own and global political elite

Słowa kluczowe: radykalizm, radykalna prawica, radykalna lewica, elita polityczna

Keywords: radicalism, radical right, radical left, political elite

Summary

Radicalism takes on a position of protest against the power, postulates and solutions proposed by the current system of power, which also positions itself in opposition to the ruling political elite. It should be noted that radicalism of different doctrinal orientations ambiguously defines political elites, narrowing them down to a strict decision-making group, and at other times treating them broadly, introducing to its definition the leaders of almost every social group having any meaning and influence on what happens in this society and in global society. The left focuses on the negation of political, economic and cultural elites. It criticizes the existing system, including the elites supporting it and being its product. He indicates and evaluates the actions and goals of this group (elite). Focusing on the evaluation of current policies and searching for arguments against the system and those who create, support and use it for their own purposes. The radical left aims to overthrow the "old" elites. Groups of this type, speaking against the existence of elites, state themselves that they are the avant-garde of change and of the entire movement, which means paradoxically that they consider themselves to be the elite of the left-wing movement. The radical right wing similarly evaluates and denies the existing elites, however, in the general discourse in its media it points out the postulates of creating a new, "better" elite, which results from the political doctrine of the radical right wing. Both attitudes - both the negation of the elite and

the delegitimization of the "foreign" elite with the postulate of its replacement with the "better" one - result from the doctrinal character of both the radical left (egalitarianism) and the right (hierachism).

Radykalizm polityczny ze swej istoty plasuje się w opozycji do głównego i ogólnie uznanego układu władzy i jego charakteru ideowego. To pozycja wobec aktualnie wyznaczanego umiarkowanego „centrum” konstituuje w głównej mierze radykalizm. Skoro radykalizm przyjmuje pozycję kontestacji wobec proponowanych przez aktualny układ władzy, postulatów i rozwiązań, to również pozycjonuje się w kontrze do rządzącej elity politycznej. Należy zaznaczyć, że radykalizm różnej orientacji doktrynalnej, niejednoznacznie definiuje elity polityczne, raz zawężając je tylko do ścisłej grupy decydenckiej, a innym razem traktując ją szeroko, wprowadzając do jej definiowania liderów niemal każdej grupy społecznej mających jakiegokolwiek znaczenie i wpływ na to co w tym społeczeństwie ale i społeczności globalnej zachodzi. Lewica koncentruje się na negacji elit politycznych, ekonomicznych i kulturowych. Krytykuje zastany system a w tym i elity go wspierające i będące jego wytworem. Wskazuje i ocenia działania oraz cele tej grupy (elity). Skupiając się przy tym na ocenie bieżącej polityki oraz wyszukiwaniu argumentów przeciwko systemowi i tym, którzy go tworzą, wspierają i wykorzystują do własnych celów. Lewica radykalna dąży do obalenia „starych” elit. Ugrupowania tego typu występując przeciwko istnieniu elit, same stwierdzają, że stanowią awangardę zmian i całego ruchu, a to oznacza paradoksalnie, że uważają się za elitę ruchu lewicowego. Prawica radykalna, podobnie ocenia i neguje zastane elity, z tym jednak, że w powszechnym dyskursie na łamach swoich mediów wskazuje postulat tworzenia nowej, „lepszey” elity, co wynika z doktryny politycznej radykalnej prawicy. Obie postawy - zarówno negacji elity jak i delegitymizacji elity „obcej” z postulatem jej wymiany na „lepszą”, wynikają z charakteru doktrynalnego zarówno radykalnej lewicy (egalitaryzm) jak i prawicy (hierachizm).

Dla radykalizmu lewicowego pojmowanie elit dotyczy zarówno sfery polityki jak i ekonomiki. Elity gospodarcze, reprezentanci korporacji wiązani są z konkretnym systemem i doktryną polityczną jaką jest kapitalizm i liberalizm. Elita jest dość szeroko pojmowana, a zaliczają się do niej: „przedstawiciele elit biurokracji i biznesu; unijni komisarze, premierzy i

ministrowie, prezesi międzynarodowych korporacji i naukowcy z dziedziny ekonomii”¹. Radykalna prawica definiuje elitę w szerokim społecznym kontekście liderów nie tylko politycznych ale ekonomicznych i kulturowych. Elita (liberalna) „to zwesternizowany "salon", "celebryci", technokraci i finansjera”².

Według anarchistów liderzy (elity kapitalizmu) są grupą nie liczącą się z „głosem strony społecznej” a odpowiadającą za „największe na świecie tragedie społeczne”³, do których zalicza się m.in. „katastrofę w Bhopalu, zabójstwo działacza Kena Saro-Wiwy, niszczenie dowodów ws. katastrofy w Zatoce Meksykańskiej, w końcu – ukrywanie danych o szkodliwych efektach wydobywania gazu łupkowego”⁴. Elity „władzy i pieniądza” odpowiadają również za światowy kryzys gospodarczy. Ponadto „Każdego dnia obserwujemy tragiczne rezultaty polityki prowadzonej przez tych, którzy uważają się za elity władzy. Uzurpują sobie oni prawo do manipulowania społeczeństwami i do wydawania decyzji w ich imieniu: wojna na Ukrainie, kryzys ekonomiczny i świadomościowy w państwach europejskich, terror islamskich fanatyków w Afryce i na Bliskim Wschodzie, niepokoje społeczne i wojny domowe w krajach arabskich, masowe wykorzystywanie do niewolniczej pracy setek tysięcy pracowników i pracownic z krajów o dużym rozwarstwieniu społecznym przez zachodnie koncerny oraz arabską petrodolarową finansjerę”⁵. Przedstawiciele elit, według lewicowych radykałów, dążą przede wszystkim do realizacji własnych partykularnych i ideologicznych interesów nawet za cenę wywołania konfliktów zbrojnych i ofiar w nich ponoszonych. Egzemplifikacją tych dążeń ma być konflikt na Ukrainie, w przypadku którego, „antyrosyjskie resentymenty odebrały rozum polskim elitom politycznym, które sądzą, że są pępkiem świata. (...) Polscy politycy to hipokryci, którym w ogóle nie zależy na „wolnej Ukrainie”, lecz na Ukrainie, która będzie odpowiadać ich neoliberalnym wizjom, podporządkowanej międzynarodowej finansjerze i koncernom, z których czerpią zyski. Bicie w wojenne dzwony, histeryczne reakcje i tworzenie straszaka w postaci groźnego wroga zewnętrznego najłatwiej służą elitom do tego, by przekonać (lub zmusić) resztę, by zacisnęli

¹ *ABC Demonstranta*, www.ack.most.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=443:abc-demonstranta&catid=1:krajowe&Itemid=3 [17.08.2019].

² P. Bielawski, *Dwie cywilizacje – dwa światopoglądy – dwie elity*, szturm.com.pl/index.php/miesiecznik/item/306-dwie-cywilizacje-dwa-swiatopoglady-dwie-elity [17.08.2019].

³ *Raport dot. wybranych spraw i przypadków represji wobec ruchu w 2016r.*, „A-tak. Anarchistyczna gazeta uliczna”, nr 5, 2017, s. 12.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Kongresono 2015*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/zapowiedzi/item/996-kongresono-2015 [17.08.2019].

pasa i znieśli ataki na prawa socjalne i pracownicze – tym straszakiem dla władz ukraińskich jest imperialna Rosja, a dla władz rosyjskich – faszystowska Ukraina”⁶.

W wizerunku współczesnych liberalnych (neoliberalnych) elit dość istotnym elementem jest wykorzystywanie aparatu przemocy, w tym przede wszystkim Policji, wobec społeczeństwa. Zdaniem anarchistów elity polityczne i biznesowe posługują się aparatem represji w celu zwalczania grup, czy ruchów broniących praw lokatorskich, pracowniczych czy ekologicznych a nawet walczących z rasizmem⁷. Przykładem dla anarchistów z Anarchistycznego Czarnego Krzyża była sprawa czyszczenia kamienic, gdy stwierdzono, że policja reprezentuje i chroni interesy jedynie uprzywilejowanych. „W ostatnich latach setki działaczy anarchistycznych czy związkowców zostało podstawionych przed sądem. Władze nigdy nie przyznały, że w istocie rzeczy chodziło o represje skierowane przeciwko osobom mającym odwagę otwarcie krytykować i występować publicznie przeciwko elitom władzy”⁸.

W nawiązaniu do protestów w 2013 roku w Brazylii, podkreślano iż elity polityczne skażone są zjawiskiem korupcji „powszechnym wśród politycznej elity łapówkarstwem”⁹. Z polskiej perspektywy stwierdzano, iż „Z powodu żądzy władzy, chorej ambicji, pazerności na pieniądze i chęci życia w luksusie ci, którzy sprawują władzę, przyczyniają się do ubóstwa lokalnych społeczności – eksmisji, braku pracy, bezwartościowych umów, zawłaszczania wspólnych przestrzeni oraz akceptacji dla nieuczciwych działań globalnego rynku”¹⁰. Elity te skłonne są również do wyzyskiwania pracy kobiet, na co wskazują działaczki organizacji feministycznych „Kapitalistyczna gospodarka opiera się na wyzysku kobiet – najczęściej nieformalnym – bo opartym na darmowej i niskopłatnej pracy, z czego korzystają gospodarze elity”¹¹. Wprost stwierdzono, że „Elity władzy od wieków traktują kobiece ciała jak maszyny reprodukcujące nowe pokolenia pracowników i pracownic po to, aby czerpać zyski z ich pracy.”¹² Wyzysk dotyczy nie tylko Kobiet jako takich ale i innych grup

⁶ *Protest: Nie dla wojny, imperializmu i nacjonalizmu !*

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/wielkopolskie/item/903-protest-nie-dla-wojny-imperializmu-i-nacjonalizmu [17.08.2019].

⁷ List otwarty w związku z aresztowaniem trzech anarchistów w Warszawie

www.ack.most.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=525:owiadczenie-warszawskich-rodowisk-anarchistycznych-w-sprawie-zatrzymania-3-anarchistow&catid=10:krajowa&Itemid=6 [17.08.2019].

⁸ *Dlaczego ACK?*, www.ack.most.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=8 [17.08.2019].

⁹ *Militaryzacja życia codziennego: wywiad z aktywistami ACK Brazylia*

www.ack.most.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=409:militaryzacja-ycia-codziennego-wywiad-z-aktywistami-ack-brazylia&catid=2:zagraniczne&Itemid=4

¹⁰ *Kongresono...*

¹¹ „*W zakładach pracy panuje zamordyzm rodem z XIX w., ochroniarki z Kongresu to nie incydent*” – polemika z „*Krytyką Polityczną*”,

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/itemlist/search?searchword=elit [17.08.2019].

¹² *Przeciwko wyzyskowi w pracy i w domu,*

społecznych czy zawodowych: „Prawda jest taka, że ukraińskie sprzątaczkę, syryjscy kucharze, polskie pielęgniarki i nauczyciele – nas wszystkich elity zmuszają do budowania ich niebotycznych fortun”¹³.

Organizacje szczytów ekonomicznych państw ekonomicznie rozwiniętych uznawano za swoisty przejaw arogancji i pokaz siły „globalnych elit”¹⁴. Stwierdzano przy tym, iż Biznesowe i polityczne elity pogłębiają nierówności nie tylko w następstwie szczytów podobnych do G20, ale przede wszystkim przez odbieranie społeczeństwu owoców jego codziennej pracy.

Swój stosunek do elit, radykałowie lewicowi wyrazili w Polsce w Poznaniu, organizując akcję „wieszania elit”, mającą w zamyśle organizatorów, mieć jedynie charakter symboliczny¹⁵. Zauważany w naukowym dyskursie proces alienacji elit, znalazł swój wyraz w tekstach lewicowych radykałów, którzy oceniając polską scenę polityczną stwierdzili, iż rywalizujące ze sobą dwa polityczne obozy (Platforma Obywatelska oraz Prawo i Sprawiedliwość) oraz inne partie polityczne posiadające swoich przedstawicieli w parlamencie, stanowią wspólną część elity politycznej kraju. Elity, którą należy usunąć: „Oni wszyscy muszą odejść. Cała dzisiejsza polityczna elita, ze swoimi groteskowymi już swarami, stała się odrealnioną i wyalienowaną władzą, której nie tolerujemy. Przez 22 lata niepostrzeżenie przepoczwarzyła się w autorytarną, scentralizowaną i skostniałą formę, niewypełnioną już żadną istotną treścią. Stała się bezużytecznym śmieciem”¹⁶. Postulat ten wyraża ogólną ocenę kryzysu partii politycznych uczestniczących w rywalizacji w ramach

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/wielkopolskie/item/1168-przeciwko-wyzyskowi-w-pracy-i-w-domu [17.08.2019].

¹³ *Nacjonalizm ratuje Balcerowicza*,

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/item/1251-nacjonalizm-ratuje-balcerowicza [17.08.2019].

¹⁴ *Cały Hamburg przeciw G20. Zamieszki w odpowiedzi na politykę zaciskania pasa*,

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/zagraniczne/item/1214-ca%C5%82y-hamburg-przeciw-g20-zamieszki-w-odpowiedzi-na-polityk%C4%99-zaciskania-pasa [17.08.2019].

¹⁵ „Z kolei współcześni aktywiści w swej propagandzie wprost odwołują się do strachu, przerażenia oraz ogólnie rozumianej estetyki horroru. Są więc nawiązania do kanibalizmu („Nie starcza do pierwszego? Zjedz bogatego!”), ekspresjonistyczne światłocienie mrocznych zamków i transnarodowych wampirów, wreszcie – nawiązania do krwawej historii. Jednak drastyczny komponent akcji w rodzaj poznańskiego „wieszania elit” ma charakter symboliczny. Realna jest za to – przypominają anarchiści – codzienna przemoc władzy oraz kapitału. To ona jest potworna i należy stawić jej opór. W anarchistycznej perspektywie horror jest zatem wezwaniem do społecznej rewolucji”, *Horror w perspektywie anarchistycznej*

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/item/1152-horror-w-perspektywie-anarchistycznej [17.08.2019]; *Poznań: Szumowiny powieszono!*

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/wielkopolskie/item/855-pozna%C5%84-szumowiny-powieszono [17.08.2019].

¹⁶ *Nie dla ACTA. Oświadczenie w sprawie demonstracji*,

www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/item/569-nie-dla-acta-oswiadczenie-w-sprawie-demonstracji [17.08.2019].

demokratycznego systemu politycznego nie tylko w Polsce ale i w innych państwach, gdzie zaufanie do tradycyjnych partii głównego nurtu maleje¹⁷.

Radykalna prawica poza krytyką i negacją zastanej elity „liberalnej demokracji” wskazuje jaką elita powinna być przede wszystkim w wymiarze aksjologicznym. Dychotomiczny podział świata na „Oni-źli” – „My-dobrzy” przekłada się także na ocenę elit politycznych. Nie neguje się konieczności istnienia elity, lecz wskazuje się na jej odpowiedni kształt. Neoliberalna elita jest elitą oligarchiczną (rządy bogatych) podczas, gdy zdaniem skrajnej prawicy powinna to być elita w kształcie arystokracji (rządów najlepszych). O dwóch „elitach” i ich charakterystyce traktuje tekst, którego tytuł zawiera podstawową tezę radykalnej prawicy dotyczącą elit: *Dwie cywilizacje-dwa światopoglądy-dwie elity*¹⁸. Zasadniczy podział społeczeństwa polskiego, jaki dostrzega autor dzieli kraj na Polskę tradycjonalistyczną i modernistyczną. Autor na temat Polski modernistycznej stwierdza: „Owa cywilizacja bardzo lubi przedstawiać samą siebie jako "obiektywną", "nowoczesną", "postępową" i "naukową". Jej elita to zwesternizowany "salon" (...), "celebryci", technokraci i finansjera. Charakteryzuje się ona światopoglądem racjonalistycznym i lewicowo-liberalną pozycją polityczną. Popiera wielokulturowość, liberalizm obyczajowy, "otwarcie się" i - generalnie rzecz biorąc - rozmycie granic, popiera globalizację zarówno w sensie ekonomicznym, jak i kulturowym. Absolutyzuje jednostkę, abstrakcyjnego "człowieka w ogóle"; bazuje na paradygmacie (post)oświeceniowym”¹⁹. Autor krytycznie odnosząc się do „elity modernistycznej” stwierdza, iż wzajemny stosunek do siebie obu zantagonizowanych stron jest specyficzny: „PM [Polska modernistyczna] bardzo lubi pouczać PT [Polskę tradycjonalistyczną]. PM Lubi przystrajać się w szaty chłodnego, obiektywnego, racjonalnego eksperta, który poucza ciemnego, niewydukanego, emocjonalnego i zacierzewanego chłopca. I tak też przedstawiciele PM przedstawiają tę relację w dyskursie publicznym”²⁰. Na kanwie tych spostrzeżeń autor postuluje by w opozycji do elity neoliberalnej kształtować nowe elity, wskazując iż: „elita tradycjonalistyczna nie może wynosić się poza masy narodowe, musi je reprezentować i mieć świadomość, że ma wobec narodu ma przede wszystkim zobowiązania. Bycie elitą to nie żaden lans, tylko odpowiedzialność. Elita ma być

¹⁷ A. Antoszewski, R. Herbut, *Demokracje zachodnioeuropejskie*, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1997, s. 96-101; P. Markowski, *Partie polityczne a jakość polskiej demokracji*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa 2017; A. Hołub, *Polityczne aspekty zagrożeń dla demokracji niemieckiej na przełomie XX i XXI wieku*, [w:] *Demokracja w Polsce i w świecie*, red. S. Zyborowicz, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2009, s. 141-146.

¹⁸ P. Bielawski, *Dwie cywilizacje – dwa światopoglądy – dwie elity*, szturm.com.pl/index.php/miesiecznik/item/306-dwie-cywilizacje-dwa-swiatopoglady-dwie-elity [17.08.2019].

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Ibidem.

mądra duchem narodu, a nie być „panem” pouczającym „chama” (jak ma to miejsce obecnie)”²¹. Inny autor stwierdza, iż bycie elitą „To konieczność ciągłej pracy nad sobą, tak aby każdego dnia przedstawiać wyższy typ człowieka. Dziś musimy być lepsi niż wczoraj, jutro lepsi niż dziś. Tylko w ten sposób uda nam się na poziomie duchowym i ideowym utrzymać rewolucyjny zapal i aktywizm. To konieczność samodoskonalenia się na możliwe dużej liczbie płaszczyzn, przede wszystkim intelektualnej i ideologicznej. To wreszcie obowiązek aby pod względem moralnym prezentować prawdziwie godną i nieskazitelną postawę. To także obowiązek doskonalenia nie tylko Ducha, ale i ciała. (...) Bycie Elitą to wreszcie walka o Prawdę, zwalczanie hipokryzji, jawne i konsekwentne mówienie o tym, o co walczymy i w co wierzymy”²².

Radykalna prawica nie ufa elicie liberalnej i otwarcie ją krytykuje wskazując jej etyczny upadek²³. Do poważniejszych zarzutów należy zaliczyć „skorumpowanie” i zdradę narodowych interesów poprzez zgodę na włączenie Polski w struktury Unii Europejskiej. Dla radykalnej prawicy nie ma różnicy kto aktualnie sprawuje władzę, gdyż według niej w rzeczywistości alternacja władzy nie istnieje: „Dokonano misternej zmiany szyldów: zniknęła Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, na jej zaś miejsce powołano ugrupowania „lewicy” i „prawicy”, tworzące wspólnie wąską i zamkniętą kastę polityczną. Istota systemu pozostała jednak ta sama – zachowano ścisły i nienaruszalny rozdział wielomilionowej „masy” od wyzyskującej ją wąskiej „elity” władzy”²⁴. Elity, według radykalnej prawicy, odpowiadają za kryzys w skali globalnej, przy czym dla tej części sceny politycznej jest to elita lewicowa łączona z liberalizmem²⁵.

Im bardziej na prawo w przestrzeni lewica-prawica tym większe prawdopodobieństwo napotkania na hasła antysemickie oraz wskazywanie na „żydowskie” korzenie lub proveniencję polskich elit rządzących nazywając ją „izra-elitą” lub „szabesgojami” (o prezydencie Lechu Kaczyńskim i kardynale Kazimierzu Nycz) ²⁶. W tym kontekście pojawia

²¹ Ibidem.

²² G. Ćwik, *Bądźmy elitą*,

szturm.com.pl/index.php/miesiecznik/item/525-grzegorz-cwik-badzmy-elita [17.08.2019].

²³ *Kraków: Unia Europejska? Nie! Wybieramy Niepodległość!*

www.nop.org.pl/2014/05/06/krakow-unia-europejska-nie-wyberamy-niepodleglosc/ [17.08.2019].

²⁴ *NOP przeciwko biedzie i bezrobociu*

www.nop.org.pl/2014/04/05/nop-przeciwko-biedzie-i-bezrobociu/ [17.08.2019].; *Zasady programowe NOP*, www.nop.org.pl/zasady-programowe/ [17.08.2019].

²⁵ T. Wiązka, *Telford – zdrada elit i gnicie demokracji*,

www.nacjonalista.pl/2018/03/24/tomasz-wiazka-telford-zdrada-elit-i-gnicie-demokracji/ [17.08.2019].

²⁶ G. Adinolfi, *Imperium – tu i teraz!*

www.nacjonalista.pl/2018/09/08/gabriele-adinolfi-imperium-tu-i-teraz/ [17.08.2019]; *Bronisław Geremek – żydowski degenerat i jego fani*, www.nacjonalista.pl/2018/07/30/bronislaw-geremek-zydowski-degenerat-i-jego-fani/ [17.08.2019].

się zarzut zdrady narodowej poprzez podporządkowanie Polski obcym rządóm i organizacjom ponadnarodowym: „Mamy wciąż „poległych” pod Smoleńskiem. Mamy „elitę” i „patriotów”, którzy uczynili z Polski prowincję UE i NATO”²⁷.

Elita jest określana jako grupa pasożytnicza²⁸ posługująca się metodami manipulacyjnymi wobec społeczeństwa, którym się w zupełności nie przejmuje. Co więcej zauważa się zupełną alienację elit w stosunku do społeczeństwa: „Subkulturą są rządzący, którzy „zapominają” o społeczeństwie na przynajmniej cztery lata (okres między wyborami). Zapominają, bo muszą zapomnieć – są zajęci przecież walką polityczną w parlamencie i kłótniami na niższych szczeblach państwowo-administracyjnych. Ta swoista subkultura rządzących ma swoje prawa, własny kodeks etyczny, którego bazę stanowią władza i kontakty czyli tzw. „znajomości”²⁹. Wskazuje się, iż elity rządzące kierują się cudzymi dyrektywami rządząc przy tym społeczeństwem w bezwzględny sposób³⁰. W dość dwuznaczny sposób wskazuje się metody jakimi należy „rozprawić się” z tego rodzaju elitą: „Dlatego też czas ten, czas jawnej pogardy okazywanej Polsce przez samozwańczą, lecz władającą nami „elitę”, może być momentem zwrotnym naszego losu. Kiedy spod spadających teatralnych masek wyłaniają się mordy wściekłych szakali wzrasta zapotrzebowanie na zdecydowanych myśliwych, a nie gaworzących ze zwierzątkami zdzieciniałych doktorków Dolittle”³¹.

Po odejściu liberalnej elity należy w jej miejsce utworzyć nową elitę będącą wytworem społeczeństwa (wspólnoty) opartego na zasadach radykalizmu prawicowego. Społeczeństwo to musi być przy tym zarządzane przez elitę, dążącą do dobra wspólnoty, a ponadto „należy nadać elicie taką strukturę, aby mogła trwać i się ulepszać. (...) należy nadać całemu systemowi taką strukturę, aby większość posiadała władzę zapewnienia, że elita służy dobru wspólnemu, nie swoim interesom frakcyjnym”³².

Antyelityzm radykalizmu ma dwojaki charakter związany z zajmowanym miejscem na skali lewica-prawica. Oba radykalizmy negują zastane elity, lecz lewica czyni to z pozycji egalitaryzmu i walki społecznej zaś prawica z pozycji aksjologicznych (elity - tak, ale nie

²⁷ Ibidem.

²⁸ M. Matyja, *Naród versus pasożytnicza władza*, www.nacjonalista.pl/2018/06/23/prof-miroslaw-matyja-narod-versus-pasozytnicza-wladza/ [17.08.2019].

²⁹ Ibidem.

³⁰ A. Gmurczyk, *Memento Audere Semper*, www.nacjonalista.pl/2018/04/16/adam-gmurczyk-memento-audere-semper/ [17.08.2019].

³¹ Ibidem.

³² *Biały nacjonalizm wobec populizmu, elitaryzmu i demokracji*, www.nacjonalista.pl/2018/03/27/greg-johnson-bialy-nacjonalizm-wobec-populizmu-elitaryzmu-i-demokracji/ [17.08.2019].

takie). Wizerunek elit jest ten sam. To zdegenerowana żądzą władzy i zysku grupa nielicząca się z głosem i wolą społeczeństwa. Ponadto dla jednych i drugich elita to szersza grupa, nie tylko decydentów w obszarze politycznym. Radykalna lewica skupia się przede wszystkim na akcjonizmie i nagłaśnianiu bieżących haseł i tam wyraża swój stosunek do elit zaś prawica stara się przedstawić pogłębioną analizę problemu skupiając się na proponowaniu alternatywy wobec liberalnych elit.

Chociaż z różnych pozycji doktrynalnych, to zarówno skrajna lewica jak i prawica przybrały identyczne postawy wobec definiowanych przez siebie elit, które funkcjonują w rzeczywistości demokracji liberalnej. Należy zauważyć przy tym, że w istocie lewicowy radykalizm nie odrzuca elity jako takiej. Tutaj elita to po prostu awangarda, to dobrze przygotowana do walki (politycznej ale i fizycznej) grupa działaczy. Elita intelektualna walcząca o świadomość, to autorzy i wydawcy tekstów (w Polsce np. wydawnictwo Trojka), elita „akcjonizmu” to potrafiąca się zorganizować grupa uczestników działań ulicznych stosująca taktykę *czarnego bloku*. W apelu politycznym radykałowie lewicowi są egalitarni, w praktyce działania – elitarni. Radykalna prawica nie odrzuca idei elity, lecz są to elity obarczone obowiązkami wskazanymi przez myśl pravicową.

Bibliografia

1. *ABC Demonstranta*,
www.ack.most.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=443:abc-demonstranta&catid=1:krajowe&Itemid=3
2. Adinolfi G., *Imperium – tu i teraz!* www.nacjonalista.pl/2018/09/08/gabriele-adinolfi-imperium-tu-i-teraz/
3. Antoszewski A., Herbut R., *Demokracje zachodnioeuropejskie*, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1997
4. *Biały nacjonalizm wobec populizmu, elitaryzmu i demokracji*,
www.nacjonalista.pl/2018/03/27/greg-johnson-bialy-nacjonalizm-wobec-populizmu-elitaryzmu-i-demokracji/
5. Bielawski P., *Dwie cywilizacje – dwa światopoglądy – dwie elity*,
szturm.com.pl/index.php/miesiecznik/item/306-dwie-cywilizacje-dwa-swiatopoglady-dwie-elity
6. Bielawski P., *Dwie cywilizacje – dwa światopoglądy – dwie elity*,
szturm.com.pl/index.php/miesiecznik/item/306-dwie-cywilizacje-dwa-swiatopoglady-dwie-elity

7. *Bronisław Geremek – żydowski degenerat i jego fani*,
www.nacjonalista.pl/2018/07/30/bronislaw-geremek-zydowski-degenerat-i-jego-fani/
8. *Cały Hamburg przeciw G20. Zamieszki w odpowiedzi na politykę zaciskania pasa*,
www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/zagraniczne/item/1214-ca%C5%82y-hamburg-przeciw-g20-zamieszki-w-odpowiedzi-na-polityk%C4%99-zaciskania-pasa
9. *Ćwik G., Bądźmy elitą*, szturm.com.pl/index.php/miesiecznik/item/525-grzegorz-cwik-badzmy-elita
10. Gmurczyk A., *Memento Audere Semper*, www.nacjonalista.pl/2018/04/16/adam-gmurczyk-memento-audere-semper/
11. Hołub A., *Polityczne aspekty zagrożeń dla demokracji niemieckiej na przełomie XX i XXI wieku*, [w:] *Demokracja w Polsce i w świecie*, red. S. Zyborowicz, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2009
12. *Horror w perspektywie anarchistycznej*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/item/1152-horror-w-perspektywie-anarchistycznej
13. *Kongresono 2015*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/zapowiedzi/item/996-kongresono-2015
14. *Kraków: Unia Europejska? Nie! Wybieramy Niepodległość!*
www.nop.org.pl/2014/05/06/krakow-unia-europejska-nie-wybieramy-niepodleglosc/
15. Markowski P., *Partie polityczne a jakość polskiej demokracji*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa 2017
16. Matyja M., *Naród versus pasożytnicza władza*, www.nacjonalista.pl/2018/06/23/prof-miroslaw-matyja-narod-versus-pasozytnicza-wladza/
17. *Militaryzacja życia codziennego: wywiad z aktywistami ACK Brazylia*
www.ack.most.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=409:militaryzacja-ycia-codziennego-wywiad-z-aktywistami-ack-brazylia&catid=2:zagraniczne&Itemid=4
18. *Nacjonalizm ratuje Balcerowicza*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/item/1251-nacjonalizm-ratuje-balcerowicza
19. *Nie dla ACTA. Oświadczenie w sprawie demonstracji*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/item/569-nie-dla-acta-oswiadczenie-w-sprawie-demonstracji

20. *NOP przeciwko biedzie i bezrobociu* www.nop.org.pl/2014/04/05/nop-przeciwko-biedzie-i-bezrobociu/
21. *Poznań: Szumowiny powieszone!* www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/wielkopolskie/item/855-pozna%C5%84-szumowiny-powieszone
22. *Protest: Nie dla wojny, imperializmu i nacjonalizmu !* www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/wielkopolskie/item/903-protest-nie-dla-wojny-imperializmu-i-nacjonalizmu
23. *Przeciwko wyzyskowi w pracy i w domu*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/artykuly/dzialania-fa/wielkopolskie/item/1168-przeciwko-wyzyskowi-w-pracy-i-w-domu
24. *Raport dot. wybranych spraw i przypadków represji wobec ruchu w 2016r.*, „A-tak. Anarchistyczna gazeta uliczna”, nr 5, 2017, s. 12.
25. *W zakładach pracy panuje zamordyzm rodem z XIX w., ochroniarki z Kongresu to nie incydent – polemika z „Krytyką Polityczną”*, www.federacja-anarchistyczna.pl/index.php/component/k2/itemlist/search?searchword=elit
26. Wiązka T., *Telford – zdrada elit i gnicie demokracji*, www.nacjonalista.pl/2018/03/24/tomasz-wiazka-telford-zdrada-ELIT-i-gnicie-demokracji/
27. *Zasady programowe NOP*, www.nop.org.pl/zasady-programowe/